

PROSTOR ZA ODRŽAVANJE OKUPLJANJA

Mogućnost da organizatori sami odaberu mjesto na kojem će njihova poruka najviše odjeknuti je u srži

SLOBODE OKUPLJANJA

stoga je svrha samog okupljanja vrlo često povezana sa specifičnom lokacijom.

U odredbama zakona o javnom okupljanju u BiH, prostor za održavanje okupljanja podrazumijeva **mjesto koje je pristupačno i prikladno** te na kojem okupljanje građana **ne dovodi do ugrožavanja prava i sloboda drugih osoba, javnog morala, zdravlja i sigurnosti ljudi, imovine, niti do ometanja javnog prometa.**

Ovakvim nedovoljno preciznim formulacijama otvara se prostor za potencijalno arbitrarne odluke nadležnih tijela u smjeru zabrane održavanja okupljanja građana.

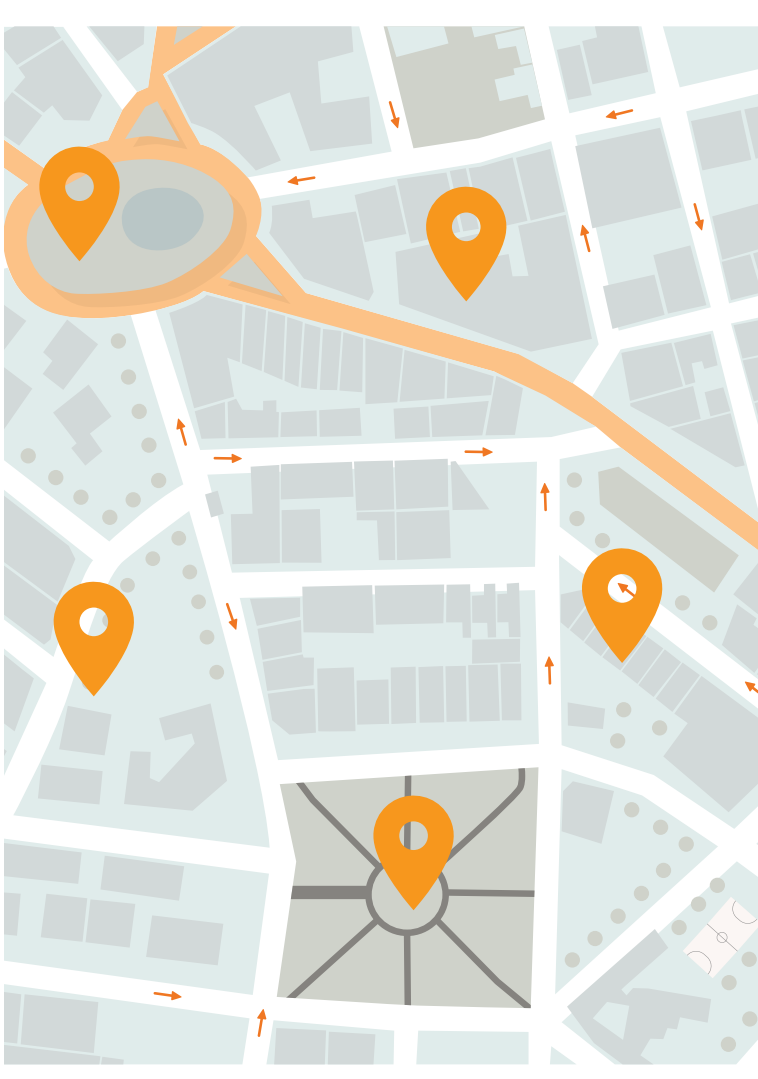
Također, **neprihvatljive** su i odredbe kojima se daje ovlast općinskim/gradskim vijećima, ili gradonačelniku na prijedlog načelnika policije da utvrde listu lokacija na kojima se okupljanja mogu održati.

Praksa je pokazala i da se tijela lokalne samouprave, ali i pravna osobe koje su u vlasništvu pojedinih javnih površina, koriste i „sivim zonama“ iz drugih zakona i podzakonskih akata za proizvoljno ograničavanje slobode okupljanja pojedinim skupinama.

Tako se prostor za arbitrnost u postupanju može javiti uslijed specifičnih aranžmana koje nadležno općinsko tijelo uspostavi s vlasnikom povodom privremenog korištenja javne površine, prema kojem se, na primjer, kada je u pitanju Trg djece Sarajeva zahtijeva da organizator pribavi i suglasnost vlasnika nekretnine, odnosno BBI Real Estate d.o.o.

Vlasnik nekretnine tako može odbiti izdavanje suglasnosti zbog vlastitih uvjerenja koja nisu sukladna uvjerenjima koja se namjeravaju propagirati na javnom okupljanju. Ovakvo postupanje je podržala i Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH, razmatrajući žalbu Sarajevskog otvorenog centra u vezi s navedenom problematikom, istaknuvši da u konkretnom slučaju pravna osoba koja je vlasnik nekretnine (BBI) odbijanjem davanja suglasnosti nije

prekoračila ovlasti koje joj pripadaju na osnovi vlasništva nad nekretninom koja se smatra privatnim prostorom. Iako u privatnom vlasništvu, ova lokacija je inače javno dostupna površina, odnosno trg, a ne odvojen i teško pristupačan prostor.

Veći broj zakona u BiH sadrži i iscrpne liste lokacija na kojima se okupljanja ne mogu održavati, npr. u blizini bolnica na način da okupljanje ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima, u blizini dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola, dok u njima borave djeca i učenici, u nacionalnim parkovima i zaštićenim parkovima prirode, osim ako okupljanja imaju za cilj unapređenje zaštite prirode i čovjekove okoline te obilježavanje važnih povijesnih datuma.

Pored toga, javne ceste, ali i druga mjesta na kojima bi se moglo ozbiljnije poremetiti kretanje i rad većeg broja građana, ne smatraju se prikladnim prostorom za okupljanje.

Ovakva zakonska rješenja su **problematična**, jer podrazumijevaju apsolutnu zabranu održavanja okupljanja na lokacijama koje su inače dostupne za održavanje okupljanja i ne dozvoljavaju procjenu svakog pojedinačnog slučaja. Nadležna tijela bi **uvijek trebala razmotriti korake** koji vode do osiguravanja okupljanja, uz minimiziranje potencijalnih rizika, a ne prosto zabraniti sva okupljanja na određenim lokacijama.

Zakoni o javnom okupljanju u BiH uglavnom propisuju i da se okupljanja u pokretu mogu odvijati samo neprekidnim kretanjem, osim na mjestu polaska i završetka povorke, što je **suviše restriktivno** jer bi se razumno moglo očekivati da povorka napravi stanku tijekom kretanja kako bi sudionici, na primjer, poslušali govornika na nekom dijelu rute.

VRIJEME ODRŽAVANJA OKUPLJANJA

Mogućnost organizatora da izaberu **kada** će organizirati okupljanje još je jedna ključna karakteristika prava jer je **vrijeme održavanja okupljanja najčešće od suštinskog značaja za poruku** koju sudionici žele poslati svojim protestom.

Odredbe zakona o javnom okupljanju Tuzlanskog i Zeničko-dobojskog kantona ograničavaju mogućnost održavanja javnih okupljanja isključivo u periodu između 08:00 i 22:00. I povodom ovih restrikcija, umjesto opće zabrane trebale bi se uzeti u obzir okolnosti svakog konkretnog slučaja.